

ایران ورجاوند

مجله ایران‌شناسی | سال ۵ | شماره ۸ | بهار و تابستان ۱۴۰۱ | ۵۰۰۰۰ تومان

- ◆ باستان‌شناسی موسیقی: برخی از ملاحظات نظری و روش‌شناختی
- ◆ یافته‌های چارلز ماسون از بگرام و شناسایی ضرابخانه اسلامی فروان
- ◆ بهره‌برداری از معادن و چالش‌های آن برای میراث فرهنگی و تاریخی کشور
- ◆ تافونومی چیست، چه نیست و چرا تافونومیست‌ها باید به این تفاوت توجه کنند؟

ایران ورجاوند

ایران ورجاوند زنده است

دوفصلنامه ایران شناسی

سال ۵ | شماره ۸ | بهار و تابستان ۱۴۰۱ | ۷۲ صفحه |
شماره ثبت مجله: ۸۰۶۸۸ | شماره ثبت نشان: ۲۹۶۲۹۸ |
صاحب امتیاز و مدیر و سردبیر: دکتر شاهین آریامنش |
مدیر داخلی: هوشنگ رستمی |

نشان مجله ایران ورجاوند برگرفته از گنجبری ساسانی یافت شده از تیسفون عراق مربوط به دوره ساسانی است. داستان این گنجبری به سال‌ها پیش بازمی‌گردد هنگامی که اسکار رویتز باستان‌شناس آلمانی همراه گروهش در سال ۱۹۲۹ میلادی در تیسفون در محدوده ساختمان بزرگی با نام معارید در حدود ۳ کیلومتری تاق کسری و ۱/۷۵ کیلومتری شمال دهکده سلمان پاک به کاوش‌های باستان‌شناسی پرداخت که در این کاوش‌ها از محلی که سپس تر خانه معارید ۶ نام گرفت شماری صفحه‌های گنجبری گرد به دست آورد که در میان آنها صفحه گردی با دو بال گشوده شده از روبه‌رو وجود داشت که این دو بال، نشانی به شکل هلال ماه را دربر گرفته‌اند. این گنجبری در موزه برلین آلمان نگهداری می‌شود.

تصویر جلد: ژنوس اسرائیس / اورمزد و ستایشگر، حدود سده سوم میلادی، کوشانی، بلخ، شمال افغانستان، موزه متروپولیتن نیویورک

تهران، صندوق پستی ۱۴۵۱۵-۵۶۹

www.iranvarjavand.ir

Iranvarjavand@hotmail.com

۰۹۳۹۵۹۶۹۴۶۶

چاپخانه: ایران کهن

همه حقوق این اثر برای ایران ورجاوند محفوظ است. تکثیر، انتشار، چاپ و بازنویسی این اثر یا بخشی از آن به هر شیوه همچون رونوشت، انتشار الکترونیکی، ضبط و ذخیره روی سی دی و چیزهایی از این دست بدون موافقت کتبی و قبلی مجله ایران ورجاوند ممنوع است و متخلفان بر پایه قانون «حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» تحت پیگرد قرار خواهند گرفت.

| با همکاری گروه پژوهشی باستان‌کاوی تیسافرن |

”سیاهه“

مقاله

بهره‌برداری از معادن و چالش‌های آن برای میراث فرهنگی و تاریخی کشور | حامد مولایی کردشولی ۴
یافته‌های چارلز ماسون از بگرام و شناسایی ضرابخانه اسلامی فروان اجو کریب، ترجمه باقر فاضلی ۲۵
باستان‌شناسی موسیقی: برخی از ملاحظات نظری و روش‌شناختی | آرنُدا جی باوٹ، ترجمه علی رستمی ۴۱

تافونومی چیست، چه نیست و چرا تافونومیست‌ها باید به این تفاوت توجه کنند؟ | آر. لی لایمن، ترجمه
علیرضا یزدانی سنگری ۵۳

درگذشتگان

درگذشتگان ایران‌شناسی | آرشاک ایروانیان ۷۰

آرشاک ایروانیان

پژوهشگر فرهنگ و زبان‌های باستانی

حمید خطیب شهیدی

دکتر حمید خطیب شهیدی استاد باستان‌شناسی ۲۳ بهمن ۱۴۰۰ درگذشت. وی در سال ۱۳۲۷ در مراغه زاده شدند. در سال ۱۳۵۱ کارشناسی باستان‌شناسی خود را از دانشگاه تهران اخذ کردند و پس از آن در سال ۱۹۷۵ میلادی دکتری خود را از دانشگاه ناپل شرقی ایتالیا گرفتند. دکتر خطیب شهیدی به زبان‌های انگلیسی، ترکی و ایتالیایی مسلط هستند. تخصص اصلی ایشان بررسی وجوه تاریخی و فرهنگی برآمدن تمدن اورارتو در شمال غرب ایران و نیمه شرقی فلات آناتولی است و در این باره کتابها و مقالات متعددی به فارسی و انگلیسی و ایتالیایی منتشر کرده بود.

وی از سال ۱۳۵۲ تا ۱۳۶۵ کارشناس مرکز باستان‌شناسی ایران،

از ۱۳۵۶ تا ۱۳۵۸ استادیار دانشگاه فارابی اصفهان و از سال ۱۳۷۷

تا

مدرس

۱۳۹۰ استادیار گروه آموزشی باستان‌شناسی دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت

بوده و راهنمایی و مشاور تعداد پرشماری رساله دکتری و پایان‌نامه کارشناسی ارشد را بر عهده داشته اند. و همینطور

نزدیک به ۴۰ فصل برنامه میدانی باستان‌شناختی را در گوشه و کنار ایران و از جمله محوطه‌های آغاز دوران تاریخی و

فرهنگ و تمدن اورارتویی چون بسطام و حسنلو سرپرستی کرده بود.

هیئت مشترک ایران و فرانسه در کاوش باستان‌شناسی شوش، به سرپرستی ژان پرو در سال ۱۳۵۵
۱. دکتر حسن طلایی؛ ۲. یزدان نورانی کوتتایی؛ ۳. دکتر حمید خطیب شهیدی (نماینده اداره باستان‌شناسی)؛ ۴. معصومه حاتمی (با سپاس از آقای مهدی خلیلی که این تصویر را برای ایران ورجاوند فرستادند).

“Contents”

Article

- Exploitation of Mines and its Challenges for Cultural and Historical Heritage** | Hamed Molaei Kordshooli 4
- Charles Masson’s Finds From Begram And Identifying The Islamic Mint Of Farwān** | Joe Cribb, Persian translated by Bagher Fazeli 21
- Music Archaeology: Some Methodological and Theoretical Considerations** | A. A. Both, Persian translated by Ali Rostami 41
- What Taphonomy Is, What it isn’t, and Why Taphonomists Should Care about the Difference** | R. Lee. Lyma , Persian translated by Alireza Yazdani Sangari 53

Obituary

- Hamid Khatib Shahidi**
Arshak Iravanian 70

ایران ورجاوند

○ ○ ○ ○ ○
| Iran-e Varjavand (Glorious Persia) |
| Persian Journal Of Iranain Studies |
| Vol. 5, No.8, Spring & Summer 2022 |

Concessionaire, Manager in Charge
and Editor-in-chief:

| Dr Shahin Aryamanesh |

Managing Editor: **Houshang Rostami**

 Tehran, Iran, Post box: 14515-569

 www.iranvarjavand.ir

 Iranvarjavand@hotmail.com

 +98 9395969466

Panel with the god Zeus/Serapis/Ohrmazd
and worshiper ca. 3rd century A.D. Kushan,
Bactria; Northern Afghanistan.
The Metropolitan Museum of Art, USA

All rights reserved. No part of this publica-
tion may be reproduced, stored in a retrieval
system or transmitted in any form or by any
means, electronic, mechanical, photocopying,
recording or otherwise, without prior permis-
sion in writing, form the publisher.

With Contributions by

| Tisaphemes Archaeological Research Group |

Persian Journal of Iranian Studies | Vol. 5 | No. 8 | Spring & Summer 2022

ایران ورجاوند

Iran-e Varjavand
(Glorious Persia)

- ◆ Music Archaeology: Some Methodological and Theoretical Considerations
- ◆ Exploitation of Mines and its Challenges for Cultural and Historical Heritage
- ◆ Charles Masson's Finds From Begram And Identifying The Islamic Mint Of Farwān
- ◆ What Taphonomy Is, What it isn't, and Why Taphonomists Should Care about the Difference